

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๒๕๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง การสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)
(Local Sufficiency Economy Plan : LSEP)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่นฯ จำนวน ๑ ชุด
๒. คู่มือการสำรวจข้อมูลฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ร่วมกับสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ดำเนินการจัดทำแบบสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อมูลปัญหาความต้องการพื้นฐานของประชาชน รวมทั้งข้อมูลในการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ทั้งนี้ ให้ท้องถิ่นอำเภอร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำรวจข้อมูลให้ครบทุกหมู่บ้าน/ชุมชน ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เพื่อนำปัญหาความต้องการของประชาชนไปบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงขอความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้ว่าราชการจังหวัด ส่วนราชการอื่น ๆ รวมทั้งนายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการดำเนินการสำรวจข้อมูลดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

ส่วนแผนพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๒๒-๔

โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๒๒๓๐

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สน.พส. (สพถ.) โทร ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๒๒-๔ โทรสาร ๐-๒๒๔๓๒๒๓๐

ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๒๕๖

วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง การขับเคลื่อนการสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

(Local Sufficiency Economy Plan : LSEP)

เรียน ท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด

ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๒๕๖ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่อง การสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ) (Local Sufficiency Economy Plan : LSEP) นั้น

เพื่อให้การดำเนินการสำรวจข้อมูลดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ และแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด คือภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ขอให้ท้องถิ่นจังหวัดให้ความสำคัญและดำเนินการอย่างเต็มที่ โดยดำเนินการตามคำแนะนำในคู่มือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

แบบสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น
(ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)
(Local Sufficiency Economy Plan : LSEP)

จัดทำโดยความร่วมมือของ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย
สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย
สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย

หมู่บ้าน/ชุมชน.....หมู่ที่.....ตำบล.....
อบต./เทศบาล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....

แบบสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน/ชุมชน

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อมูลในช่องว่าง

หมู่บ้าน/ชุมชน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อบต./เทศบาล

อำเภอ.....จังหวัด.....

จำนวนประชากรทั้งหมดคน ชาย.....คน หญิง.....คน

ครัวเรือนทั้งหมด.....ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด.....ไร่

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลด้านการเกษตร

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ใน หากมีการทำการเกษตรประเภทนั้นๆ และกรอกข้อมูลในตาราง

ประเภทของการทำการเกษตร		จำนวน	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย (บาท/ไร่)	ราคาขายโดยเฉลี่ย (บาท/ไร่)
2.1) ทำนา	☐ ในเขตชลประทาน	ครัวเรือนไร่	กก./ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่
	☐ นอกเขตชลประทาน	ครัวเรือนไร่	กก./ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่
2.2) ทำสวน	สวน.....	ครัวเรือนไร่	กก./ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่
	สวน.....	ครัวเรือนไร่	กก./ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่
	สวน.....	ครัวเรือนไร่	กก./ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่
	สวน.....	ครัวเรือนไร่	กก./ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่
2.3) ทำไร่	☐ ไร่อ้อย	ครัวเรือนไร่	กก./ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่
	☐ ไร่ข้าวโพด	ครัวเรือนไร่	กก./ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่
	☐ ไร่มันสำปะหลัง	ครัวเรือนไร่	กก./ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่
	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	ครัวเรือนไร่ครัวเรือนไร่	กก./ไร่กก./ไร่	บาท/ไร่บาท/ไร่	บาท/ไร่บาท/ไร่
2.4) อื่นๆ	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	ครัวเรือนไร่	กก./ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่

ส่วนที่ 3 : ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อมูลรายละเอียดแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรของหมู่บ้าน/ชุมชนในปีที่ผ่านมา

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำการเกษตร		ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโปรตรระบุ			
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	การเข้าถึงแหล่งน้ำทางการเกษตร			ร้อยละของ ครัวเรือนที่เข้าถึงฯ
3.1) ปริมาณน้ำฝน						
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ลำดับ ความสำคัญ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตร ตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำทางการเกษตร		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	
3.2) แหล่งน้ำธรรมชาติ						
☐ 1.แม่น้ำ						
☐ 2.ห้วย/ลำธาร						
☐ 3.คลอง						
☐ 4.หนองน้ำ/บึง						
☐ 5.น้ำตก						
☐ 6.อื่นๆ(โปรดระบุ)						
6.1).....						
6.2).....						
6.3).....						
3.3) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น						
☐ 1.แก้มลิง						
☐ 2.อ่างเก็บน้ำ						
☐ 3.ฝาย						
☐ 4.สระ						
☐ 5.คลองชลประทาน						
☐ 6.อื่นๆ (โปรดระบุ)						
6.1).....						
6.2).....						
6.3).....						

ส่วนที่ 4: ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อมูลรายละเอียดแหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภค บริโภคของหมู่บ้าน/ชุมชนในปีที่ผ่านมา

แหล่งน้ำ	ไม่มี	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงฯ
4.1 บ่อนาดาลสาธารณะ						
4.2 บ่อน้ำตื้นสาธารณะ						
4.3 ประปาหมู่บ้าน (ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)						
4.4 ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค)						
4.5 แหล่งน้ำธรรมชาติ						
4.6 อื่นๆ ระบุ						
4.6.1).....						
4.6.2).....						
4.6.3).....						

4.7 สรุป ครัวเรือนในหมู่บ้านนี้มีน้ำกิน น้ำใช้ เพียงพอหรือไม่

เพียงพอ

ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ..... ของทั้งหมู่บ้าน

รายละเอียดของแบบสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

ส่วนที่	รายละเอียด	จุดประสงค์	วิธีการบันทึกข้อมูล
1. ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน/ชุมชน	1) ที่ตั้ง 2) จำนวนประชากร 3) จำนวนครัวเรือน 4) ขนาดพื้นที่	ข้อมูลพื้นฐานในการสำรวจ	- ให้ผู้บันทึกข้อมูลเติมข้อความหรือตัวเลขในช่องว่างตามข้อเท็จจริง
2. ข้อมูลด้านการเกษตร	1) ประเภทของการเกษตร (การทำนา/การทำสวน/การทำไร่) - จำนวนครัวเรือน - ขนาดพื้นที่ (ไร่) 2) ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่) 3) ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย (บาท/ไร่) 4) ราคาที่ขายโดยเฉลี่ย (บาท/ไร่)	- เกษตรกรในหมู่บ้าน/ชุมชนต่างๆ ปศุชีพชนิดใด - ผลผลิตต่อหน่วยเป็นอย่างไร มีต้นทุนการผลิตและราคาขายต่อหน่วยเท่าไร - เกษตรกรสามารถดำรงชีวิตประจำวันต่อไปได้หรือไม่	- ให้ผู้บันทึกข้อมูลทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามข้อเท็จจริง - ระบุตัวเลขลงในช่องว่าง - กรณีไม่สามารถเติมข้อมูลได้ให้ขีดเครื่องหมาย - ในช่องว่าง หมายเหตุ: ประเภทของการทำสวนและการทำไร่ สามารถระบุได้มากกว่า 1 ประเภท
3. ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร	1) ประเภทของแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร - ปริมาณน้ำฝน - แหล่งน้ำทางธรรมชาติ - แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น 2) ความพอเพียงของปริมาณน้ำ 3) การเข้าถึงแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร (ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงแหล่งน้ำ)	- เกษตรกรมีน้ำเพียงพอต่อการทำเกษตรกรรมหรือไม่ - เกษตรกรในหมู่บ้าน/ชุมชน ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำอย่างทั่วถึงหรือไม่	- ให้ผู้บันทึกข้อมูลทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามข้อเท็จจริง - ระบุตัวเลขลงในช่องว่าง - กรณีไม่สามารถเติมข้อมูลได้ให้ขีดเครื่องหมาย - ในช่องว่าง หมายเหตุ: ประเภทของแหล่งน้ำทางธรรมชาติและแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นสามารถระบุได้มากกว่า 1 ประเภท ทั้งนี้ขอให้จัดลำดับความสำคัญของแหล่งน้ำโดยลำดับที่ 1 มีความสำคัญที่สุดและลำดับที่ 2 มีความสำคัญรองลงมา เป็นต้น)

ส่วนที่	รายละเอียด	จุดประสงค์	วิธีการบันทึกข้อมูล
4. ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกินน้ำใช้	1) ประเภทของแหล่งน้ำกินน้ำใช้ - มี/ไม่มี ถ้ามีเป็นประเภทใด 2) ความพอเพียงของปริมาณน้ำกินน้ำใช้ 3) การเข้าถึงแหล่งน้ำกินน้ำใช้ (ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงแหล่งน้ำ)	- ประชาชนมีน้ำกินน้ำใช้ เพียงพอต่อการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานหรือไม่ และใช้น้ำจากแหล่งใด - ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำกินน้ำใช้ อย่างไรบ้าง	- ให้ผู้บันทึกข้อมูลทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามข้อเท็จจริง - ระบุตัวเลขลงในช่องว่าง - กรณีไม่สามารถเติมข้อมูลได้ให้ขีดเครื่องหมาย - ในช่องว่าง
5. ปัญหาและความต้องการในการทำการเกษตรของชุมชน และโครงการ/แผนงาน	1) ปัญหาในการประกอบอาชีพเกษตรกร 2) ความต้องการของประชาชนในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานและการประกอบอาชีพเกษตรกร 3) โครงการ/แผนงานที่ชุมชนต้องการได้รับการสนับสนุนจาก อบต. และหน่วยงานต่างๆ	- ประชาชนประสบปัญหาด้านใดบ้าง - ประชาชนต้องการให้ อบต. หรือหน่วยงานอื่นๆ เข้าไปช่วยเหลืออย่างไร - แผนงาน/โครงการที่จะช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและเกษตรกร	- ให้ผู้บันทึกข้อมูลเติมข้อความตามข้อเท็จจริงลงในช่องว่าง โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ทั้งนี้ ข้อมูลประเด็นปัญหา ความต้องการ และโครงการ/แผนงาน ควรมีความสัมพันธ์กัน

คู่มือการสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

ความสำคัญ

การจัดทำ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น” โดยการสำรวจข้อมูลการเพาะปลูกพืชต่างๆ ของประชาชนและแหล่งน้ำทางการเกษตรที่เป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ รวมทั้งสถานะของน้ำอุปโภค บริโภค ที่ดำรงอยู่จริงในชีวิตประจำวันของประชาชน เพื่อสะท้อนภาพของการดำเนินชีวิตที่รับรู้กันมาโดยตลอดว่า เกษตรกรยากจน (ต้นทุนสูง ราคาขายต่ำ ฯลฯ) น้ำ ทั้งน้ำการเกษตรและน้ำกินน้ำใช้ไม่เพียงพอ นั้น แท้จริงเป็นอย่างไร อย่างเป็นรูปธรรมในทุกหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ

สำรวจแล้วได้อะไร

จากการสำรวจทำให้รู้ว่า

1) เกษตรกรในหมู่บ้าน/ชุมชนต่างๆ ปลูกพืชชนิดใด ผลผลิตต่อหน่วยเป็นอย่างไร มีต้นทุนการผลิต และราคาขายต่อหน่วยเท่าไร เมื่อนำมาพิจารณาเปรียบเทียบเกษตรกรสามารถดำรงชีวิตประจำวันต่อไปได้หรือไม่

2) น้ำเพื่อการเกษตรซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญในแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน มีเพียงพอในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรดังกล่าวหรือไม่ ในขณะที่เดียวกันเกษตรกรในหมู่บ้าน/ชุมชน ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำอย่างทั่วถึงหรือไม่ กล่าวคือเกษตรกรที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำได้รับประโยชน์ ในขณะที่เกษตรกรในพื้นที่ห่างไกลไม่ได้รับประโยชน์แต่อย่างใด นี่คือการเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในสังคมและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการแก้ไข

3) น้ำอุปโภคบริโภค (น้ำกินน้ำใช้) สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นอย่างไร มีแหล่งน้ำกินน้ำใช้ประเภทใดบ้าง เพียงพอและทั่วถึงหรือไม่ ทำไมเมื่อถึงฤดูแล้งของทุกปี จึงต้องจัดเตรียมรถบรรทุกเพื่อขนน้ำไปแจกจ่ายให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านต่างๆ อยู่เป็นประจำและจะแก้ไขปัญหาได้อย่างไร

4) จากข้อมูล 1) 2) และ 3) จะนำไปสู่การทำ “ประชาคม” หมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งประชาชนจะเป็นผู้สะท้อนปัญหา ความต้องการ รวมทั้งแผนงานโครงการที่ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการต่างๆ ช่วยเหลือ โดยกำหนดกรอบที่สำคัญ คือ

4.1 การแก้ไขปัญหา/ความต้องการทางการเกษตร เช่น เปลี่ยนแปลงการเพาะปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม การปลูกพืชชนิดอื่นเพิ่มเติม (ปลูกพืชเชิงซ้อน) ที่เหมาะสมกับพื้นที่และศักยภาพของเกษตรกร และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากกว่าความเคยชินที่เคยปฏิบัติกันมา ฯลฯ

4.2 การแก้ไขปัญหา/ความต้องการแหล่งน้ำทางการเกษตร เช่น ขุดลอกแหล่งน้ำ สร้างฝาย สร้างแก้มลิง ขุดคลองซอย คลองไส้ไก่ และก่อสร้างท่อไปยังพื้นที่การเกษตรของประชาชนอย่างทั่วถึง การขุดบ่อบาดาลเพื่อการเพาะปลูก ฯลฯ

4.3 การแก้ไขปัญหา/ความต้องการน้ำอุปโภคบริโภค เช่น ขุดบ่อบาดาลเพิ่ม จัดทำระบบประปาหมู่บ้าน สร้างฝาย บันไดน้ำ เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ ฯลฯ

4.4 กิจกรรม แผนงาน โครงการ เพื่อลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ เช่น อบรมจัดตั้งกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร จัดตลาดชุมชน จัดตั้งกลุ่มอาชีพ ฯลฯ

จากลักษณะดังกล่าวจะเห็นได้ว่า “เป็นการระเบิดจากข้างใน” โดยการสะท้อนปัญหา ความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอันจะนำไปสู่ “ความรัก ความสามัคคี” และความยั่งยืนสืบไป

รู้แล้ว จะทำอะไร

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) นำปัญหา ความต้องการดังกล่าวไปจัดทำ “แผนพัฒนาท้องถิ่น” ตามอำนาจหน้าที่และศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) หน่วยงานต่างๆ สามารถนำโครงการตามอำนาจหน้าที่ (Function Approach) ลงไปดำเนินการในพื้นที่ที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง (Area Approach)

3) แผนงาน/โครงการใดที่เป็นความต้องการของประชาชนแต่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัดโดยผ่านองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ในฐานะผู้ประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นของจังหวัด ในขณะเดียวกัน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถนำแผนงาน/โครงการดังกล่าวบรรจุไว้ในข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ได้เช่นกัน

4) ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจดังกล่าวจะเป็นฐานข้อมูลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม

5) การสำรวจเพื่อจัดทำ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น” จะนำไปสู่การสำรวจ เพื่อจัดทำระบบข้อมูล ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านอื่นๆ เช่น สวัสดิการสังคม (เด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ เป็นต้น) การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยว การดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฯลฯ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความครอบคลุมมากขึ้น ซึ่งจะทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

6) ประชาชนจะได้รับการแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อความต้องการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานต่างๆ ทันทกัภัยแล้งที่จะถึงในระยะเวลา 2-3 เดือน ต่อจากนี้

ในการสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น” จากความร่วมมือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และองค์กรที่เป็นตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ประกอบด้วย สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย จึงต้องมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ให้มีความสอดคล้องกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน รวมทั้ง การแสวงหาความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ในลักษณะของ “ประชารัฐ” ดังนี้

1. ท้องถิ่นจังหวัด

- ชี้แจงให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรับทราบถึงวัตถุประสงค์และการดำเนินงานสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น” (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)
- นำเสนอในที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดประจำเดือนหรือการประชุมอื่นๆ ตามความเหมาะสม
- ขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น ปลัดจังหวัด เกษตรจังหวัด พัฒนาการจังหวัด หน่วยงานความมั่นคงฯลฯ
- ประชุมหารือร่วมกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินการให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- ชี้แจงทำความเข้าใจกับข้าราชการในสังกัด โดยเฉพาะท้องถิ่นอำเภอซึ่งเป็นกำลังหลักในการ ดำเนินการให้เข้าใจอย่างถ่องแท้และให้การสนับสนุน รวมทั้งแก้ปัญหาต่างๆให้ลุล่วงไปด้วยดี

2. ท้องถิ่นอำเภอ

- ชี้แจงให้นายอำเภอรับทราบถึงวัตถุประสงค์และการดำเนินการ
- นำเสนอในที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการ กำนัน - ผู้ใหญ่บ้านประจำเดือน หรือการประชุมอื่น ตามความเหมาะสม
- ขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น เช่น ปลัดอำเภอ เกษตรอำเภอ พัฒนาการอำเภอ หน่วยงาน ความมั่นคงในพื้นที่ ฯลฯ
- ประชุมหารือกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดแนวทางการ สืบสวนข้อมูลให้ชัดเจน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยทำการสำรวจทุกหมู่บ้าน/ชุมชน และทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ร่วมกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำ “ประชาคม” เพื่อสรุปปัญหาความต้องการของประชาชน และจัดทำเป็น “แผนพัฒนาเศรษฐกิจ พอเพียงท้องถิ่น” (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ) ต่อไป

3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งผู้แทนในหมู่บ้าน/ชุมชน ดำเนินการร่วมกับท้องถิ่นอำเภอและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ของตนอย่างเต็มที่
- สนับสนุนและแก้ปัญหาในการดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี
- จัดทำ “ประชาคม” ด้วยความร่วมมือของทุกภาคส่วนอย่างเต็มที่
- สนับสนุนงบประมาณในการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนใน “แผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น” (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ) ในงบประมาณปี 2559 ตามขั้นตอน วิธีการ ที่กำหนดไว้ในระเบียบกฎหมายต่างๆ

4. องค์กรตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (3 สมาคม)

- ชี้แจงทำความเข้าใจกับสมาชิกของสมาคม ฯลฯ โดยผ่านตัวแทนของจังหวัดต่างๆ
- สนับสนุนและช่วยแก้ปัญหาในการปฏิบัติร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

5. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- จัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ จัดเก็บข้อมูลจากการสำรวจไว้ในระบบสารสนเทศ และนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ประมวลผลข้อมูลดังกล่าวเป็นรายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด ภาค และภาพรวมทั้งประเทศ เพื่อประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหาและสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เป้าหมายและระยะเวลาในการดำเนินงาน

- สำรวจทุกหมู่บ้าน/ชุมชน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ (ที่ทำการเกษตร)
- สำรวจข้อมูลและทำประชาคมให้แล้วเสร็จภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2559
- จัดเก็บข้อมูลในระบบสารสนเทศและประมวลผลให้แล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม 2559

บทส่งท้าย

“แผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น” (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ) จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความรัก ความสามัคคีและเป็นการลดความขัดแย้งในบ้านเมือง ประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยประชาชนได้สะท้อนปัญหาและความต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปดำเนินการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นความสำคัญ นำสิ่งที่ประชาชนสะท้อนไปดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างสอดคล้องกับสิ่งที่ประชาชนต้องการอย่างแท้จริง.